KOMISIJOS DIREKTYVA 2008/61/EB

2008 m. birželio 17 d.

nustatanti sąlygas, kuriomis tam tikri kenksmingi organizmai, augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai, išvardyti Tarybos direktyvos 2000/29/EB I–V prieduose, gali būti įvežti į Bendriją arba tam tikras jos saugomas zonas ir judėti joje arba jose bandymų ar moksliniais ir veislių selekcijos tikslais

(kodifikuota redakcija)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje ([1]), ypač į jos 3 straipsnio 8 dalį, 4 straipsnio 5 dalį, 5 straipsnio 5 dalį ir 13b straipsnio 4 dalį,

kadangi:

(1) 1995 m. liepos 26 d. Komisijos direktyva 95/44/EB, nustatanti sąlygas, kuriomis tam tikri kenksmingi organizmai, augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai, išvardyti Tarybos direktyvos 77/93/EEB I–V prieduose, gali būti įvežti į Bendriją arba tam tikras jos saugomas zonas ir judėti joje arba jose bandymų ar moksliniais ir veislių selekcijos tikslais ([2]), buvo iš esmės keičiama ([3]). Siekiant aiškumo ir racionalumo minėta direktyva turėtų būti kodifikuota.

(2) Pagal Direktyvos 2000/29/EB nuostatas kenksmingi organizmai, išvardyti jos I ir II prieduose, atskirai arba kartu su atitinkamais augalais ar augaliniais produktais, išvardytais tos direktyvos II priede, negali būti įvežti į Bendriją ar jos tam tikras saugomas zonas, kur judėdami galėtų paplisti.

(3) Direktyvoje 2000/29/EB numatyta, kad augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai, išvardyti jos III priede, negali būti įvežti į Bendriją ar į jos tam tikras saugomas zonas.

(4) Taip pat Direktyvoje 2000/29/EB numatyta, kad augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai, išvardyti jos IV priede, negali būti įvežti į Bendriją arba judėti Bendrijoje ar jos tam tikrose saugomose zonose, jeigu nesilaikoma specialių reikalavimų, nurodytų minėtame priede.

(5) Augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai, išvardyti Direktyvos 2000/29/EB V priedo B dalyje, negali būti įvežti į Bendriją iš trečiųjų šalių, jeigu jie neatitinka toje direktyvoje nurodytų standartų ir reikalavimų ir prie jų nėra pridėtas oficialus fitosanitarinis sertifikatas, įrodantis, kad laikomasi minėtų standartų ir reikalavimų, ir jei nėra oficialiai patikrinta, ar laikomasi šių reikalavimų.

(6) Vis dėlto Direktyvos 2000/29/EB 3 straipsnio 8 dalyje, 4 straipsnio 5 dalyje, 5 straipsnio 5 dalyje ir 13b straipsnio 4 dalyje nenumatytas šių taisyklių taikymas tais atvejais, kai tokie kenksmingi organizmai, augaliniai produktai ir kiti objektai įvežami į Bendriją bandymams ar moksliniais ir veislių selekcijos tikslais ir juda joje sąlygomis, kurios bus nustatytos Bendrijos lygiu.

(7) Dėl to reikia nustatyti sąlygas, kurių būtina laikytis tokio įvežimo į Bendriją ar judėjimo joje metu, kad būtų išvengta bet kokio kenksmingų organizmų paplitimo pavojaus.

(8) Ši direktyva neturi įtakos sąlygoms, nustatytoms medžiagai pagal 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą ([4]) 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir panaikinančią Tarybos direktyvą 90/220/EEB ([5]) bei kitoms konkretesnėms Bendrijos nuostatoms dėl nykstančios laukinės faunos ir floros bei genetiškai modifikuotų organizmų.

(9) Šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka Augalų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę.

([1]) OL L 169, 2000 7 10, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2007/41/EB (OL L 169, 2007 6 29, p. 51).
([2]) OL L 184, 1995 8 3, p. 34. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 97/46/EB (OL L 204, 1997 7 31, p. 43).
([3]) Žr. IV priedo A dalį.
([4]) OL L 61, 1997 3 3, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 318/2008 (OL L 95, 2008 4 8, p. 3).
([5]) OL L 106, 2001 4 17, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2008/27/EB (OL L 81, 2008 3 20, p. 45).

(10) Ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, numatytais IV priedo B dalyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad, plėtojant bet kokią tiriamąją ar mokslo veiklą bei atliekant rūšių selekcijos darbus (toliau – veikla) su kenksmingais organizmais, augalais, augaliniais produktais ar kitais objektais, nurodytais Direktyvos 2000/29/EB 3 straipsnio 8 dalyje, 4 straipsnio 5 dalyje, 5 straipsnio 5 dalyje ir 13b straipsnio 4 dalyje (toliau – medžiaga), prieš įvežant tą medžiagą į valstybė narę ar į tam tikras apsaugotas jos zonas ar prieš pervežant tą medžiagą jose, atsakingoms oficialioms institucijoms būtų paduota paraiška.

2. 1 dalyje minimame prašyme pateikiami bent jau šie duomenys:

a) už tokią veiklą atsakingo asmens vardas ir pavardė ar pavadinimas;

b) prireikus medžiagos, taip pat ir konkretaus kenksmingo organizmo mokslinis pavadinimas arba pavadinimai;

c) medžiagos rūšis;

d) medžiagos kiekis;

e) medžiagos kilmės vieta, pateikiant reikalingus dokumentus iš trečiosios šalies įvežamai medžiagai;

f) numatomos veiklos trukmė, pobūdis ir tikslai, kartu pateikiant bent jau apibendrintą darbo aprašymą ir bandymų ar moksliniais tikslais arba veislių selekcijos darbų specifikaciją;

g) konkrečios karantinui ir prireikus bandymams numatytos vietos ar vietų adresas ir aprašymas;

h) jei reikia, atitinkama pirmojo laikymo arba pirmojo sodinimo vieta po to, kai medžiagai bus oficialiai panaikintas karantinas;

i) jei reikia, siūlomas medžiagos sunaikinimo ar apdorojimo būdas pabaigus patvirtintą veiklą;

j) numatomas medžiagos iš trečios šalies įvežimo į Bendriją punktas.

2 straipsnis

1. Gavusios 1 straipsnyje minimą prašymą, valstybės narės patvirtina jame nurodytą veiklą, jeigu nustatoma, kad laikomasi I priede numatytų bendrųjų sąlygų.

Valstybės narės panaikina minėtą patvirtinimą bet kuriuo metu, jeigu nustatoma, kad I priede numatytų sąlygų nebesilaikoma.

2. Patvirtinusios 1 straipsnio dalyje numatytą veiklą, valstybės narės pritaria pareiškime nurodytų medžiagų įvežimui į valstybę narę arba jų judėjimui valstybėje narėje ar jos atitinkamose saugomose zonose, jei visais atvejais kartu su tokiomis medžiagomis pateikiamas pagal II priede pateiktą pavyzdį parašytas oficialus raštas (toliau – oficialus raštas), išduotas tos valstybės narės, kurioje bus vykdoma ši veikla, atsakingos oficialios institucijos, kuri leidžia įvežti tokius kenksmingus organizmus, augalus, augalinius produktus ir kitus objektus bei jiems judėti bandymų ar moksliniais tikslais ir veislinės selekcijos tikslais, ir

a) jei medžiaga kilusi Bendrijoje:

i) kai kilmės vieta yra kita valstybė narė, oficialų raštą oficialiai patvirtina ta valstybė narė, iš kurios kilusi medžiaga, ir leidžia medžiagai judėti laikantis fitosanitarinių sąlygų; ir

ii) prie Direktyvos 2000/29/EB V priedo A dalyje išvardytų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų medžiagos taip pat turi būti pridedamas augalo pasas, išduotas pagal 2000/29/EB 10 straipsnį, remiantis pagal tos direktyvos 6 straipsnį atliktu patikrinimu, ar laikomasi jos nuostatų, išskyrus susijusias su kenksmingais organizmais, su kuriais leista vykdyti veiklą pagal šio straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą. Augalo pase įrašomas toks sakinys: „Ši medžiaga vežama pagal Direktyvą 2008/61/EB“.

Tais atvejais, kai konkreti ar konkrečios karantino vietos yra kitoje valstybėje narėje, valstybė narė, atsakinga už augalo paso išdavimą, išduoda šį pasą, tik oficialiai gavusi iš valstybės narės, kuri atsakinga už tokios veiklos patvirtinimą, informaciją apie šio straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje minimą patvirtinimą ir gavusi užtikrinimą, kad, judant medžiagai, bus laikomasi fitosanitarinių sąlygų; ir

b) jei medžiaga įvežama iš trečiosios šalies:

i) valstybės narės užtikrina, kad oficialus raštas būtų išduodamas remiantis atitinkamais dokumentais, įrodančiais medžiagos kilmės vietą; ir

ii) prie Direktyvos 2000/29/EB V priedo B dalyje išvardytų augalų, augalinių produktų ir kitų objektų medžiagos taip pat turi būti pridedamas fitosanitarinis sertifikatas, išduotas kilmės šalyje, pagal Direktyvos 2000/29/EB 13 straipsnio 1 dalį remiantis pagal tos direktyvos 6 straipsnį atliktu patikrinimu, ar laikomasi jos nuostatų, išskyrus susijusias su kenksmingais organizmais, su kuriais leista vykdyti veiklą pagal šio straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą.

Sertifikato grafoje „Papildoma deklaracija“ pateikiama tokia nuoroda: „Ši medžiaga įvežama pagal Direktyvą 2008/61/EB“. Prireikus taip pat nurodomas kenksmingas organizmas ar organizmai.

Visais atvejais valstybės narės užtikrina, kad minėto įvežimo ar judėjimo metu medžiaga būtų laikoma karantine ir iškart būtų vežama į prašyme nurodytą vietą ar vietas.

3. Atsakinga oficiali institucija kontroliuoja patvirtintą veiklą ir:

a) tikrindama patalpas ir veiklą tinkamu metu, užtikrina, kad per visą veiklos vykdymo laikotarpį būtų laikomasi karantino bei kitų bendrųjų sąlygų, numatytų pagal I priedą;

b) užtikrina, kad, atsižvelgiant į vykdomos veiklos pobūdį, būtų taikoma tokia tvarka:

i) augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams, kuriems ketinama panaikinti karantiną:

— augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams karantinas panaikinamas tik gavus atsakingos oficialios institucijos patvirtinimą (toliau – oficialus leidimas). Prieš gaunant oficialų leidimą augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams turi būti taikomos fitosanitarinės priemonės, įskaitant bandymus, ir tokiomis priemonėmis nustatoma, kad jie nėra užkrėsti kenksmingais organizmais, nebent nustatoma, kad tokių organizmų Bendrijoje pasitaiko ir jie nėra nurodyti Direktyvoje 2000/29/EB,

— fitosanitarines priemones, įskaitant bandymus, vykdo tos institucijos ar kitos oficialiai patvirtintos institucijos specialų pasirengimą turintys darbuotojai pagal šios direktyvos III priedo nuostatas, taikomas augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams,

— visi augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai minėtomis priemonėmis nustačius, kad jie yra užkrėsti kenksmingais organizmais, kaip numatyta pirmojoje įtraukoje, bei visi kiti augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai, su kuriais jie lietėsi arba kurie galėjo užsikrėsti, sunaikinami ar atitinkamai apdorojami arba jiems taikomos specialios fitosanitarinės priemonės, skirtos atitinkamiems kenksmingiems organizmams sunaikinti; atitinkamai taikomos ii papunkčio antrosios įtraukos nuostatos;

ii) baigiantis patvirtintos veiklos laikotarpiui, visai kitai medžiagai (taip pat ir kenksmingiems organizmams) ir visai medžiagai, kuri veiklos eigoje paaiškėja esanti užkrėsta:

— medžiaga (taip pat ir kenksmingi organizmai bei visa užkrėsta medžiaga) ir visi kiti augalai, augaliniai produktai ar kiti objektai, su kuriais ji lietėsi arba kurie galėjo užsikrėsti, sunaikinami, dezinfekuojami ar kitaip apdorojami atsakingos oficialios institucijos nurodytu būdu, ir

— patalpos, kuriose vyko minėta veikla, ir ten naudota įranga dezinfekuojama arba išvaloma atsakingos oficialios institucijos nurodytu būdu;

c) užtikrina, kad asmuo, atsakingas už veiklos vykdymą, nedelsdamas praneštų atsakingai oficialiai institucijai apie bet kokį medžiagos užkrėtimą kenksmingais organizmais, išvardytais Direktyvoje 2000/29/EB, bei visus kitus atsakingos oficialios institucijos laikomus pavojingais Bendrijai kenksmingus organizmus, aptiktus veiklos metu, bei apie visus pirmiau paminėtų organizmų nenumatyto patekimo į aplinką atvejus.

4. Valstybės narės užtikrina, kad veiklai, kurios metu naudojami augalai, augaliniai produktai ir kiti objektai, išvardyti Direktyvos 2000/29/EB III priede, kuriems netaikomi šios direktyvos III priedo A dalies I, II ir III skirsniai, būtų taikomos atitinkamos fitosanitarinės priemonės, įskaitant bandymus. Apie šias fitosanitarines priemones pranešama Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Surinkus reikalingą techninę informaciją, apie tokias fitosanitarines priemones pateikiami išsamūs duomenys, kurie įtraukiami į šios direktyvos III priedą.

3 straipsnis

1. Kasmet iki rugsėjo 1 d. valstybės narės išsiunčia Komisijai ir kitoms valstybėms narėms per praėjusį vienerių metų laikotarpį, pasibaigusį birželio 30 d., pagal šią direktyvą patvirtintos medžiagos sąrašą, nurodydamos įvežamų ir judančių medžiagų kiekius, bei visus šios medžiagos užkrėtimo kenksmingais organizmais atvejus, kurie buvo patvirtinti, taikant fitosanitarines priemones, įskaitant bandymus, atliktus tuo pačiu metu pagal III priedo nuostatas.

2. Valstybės narės bendradarbiauja administracine tvarka per institucijas, įkurtas arba paskirtas pagal Direktyvos 2000/29/EB 1 straipsnio 4 dalį, teikdamos duomenis apie fitosanitarines sąlygas ir priemones, nustatytas pagal šią direktyvą patvirtintai veiklai.

4 straipsnis

Valstybės narės nedelsdamos pateikia Komisijai visas šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų nuostatas. Komisija apie tai praneša kitoms valstybėms narėms.

5 straipsnis

Direktyva 95/44/EB su pakeitimais, padarytais direktyva, nurodyta IV priedo A dalyje, yra panaikinama nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, numatytais IV priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal V priede pateiktą atitikmenų lentelę.

6 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

7 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2008 m. birželio 17 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

I PRIEDAS

1. Šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje taikomos šios bendrosios sąlygos:

— atsakinga oficiali institucija patikrina veiklos, dėl kurios medžiaga įvežama į Bendriją ir judės joje, pobūdį ir tikslus bei nustato, ar jie atitinka bandymams ar mokslinei veiklai keliamus reikalavimus ir ar tinka veislių selekcijos darbui, kaip numatyta Direktyvoje 2000/29/EB,

— atsakinga oficiali institucija patikrina, ar karantino sąlygos vietoje ar vietose bei patalpose, kur bus vykdoma veikla, ir naudojama įranga atitinka 2 punkto nuostatas, ir jas patvirtina,

— atsakinga oficiali institucija nustato medžiagos kiekį, kuris reikalingas patvirtintai veiklai vykdyti, ir visais atvejais tas kiekis negali viršyti tų ribų, kurios buvo nustatytos, atsižvelgiant į turimas karantino priemones,

— atsakinga oficiali institucija patikrina ir patvirtina darbuotojų, kurie vykdys minėtą veiklą, mokslinę ir techninę kvalifikaciją.

2. 1 punkte nurodytais tikslais karantino sąlygos vietoje ar vietose bei patalpose, kur bus vykdoma veikla, ir naudojama įranga turi užtikrinti saugų medžiagos tvarkymą, kad visi kenksmingi organizmai būtų izoliuojami ir būtų pašalinta kenksmingų organizmų pasklidimo rizika. Kiekvienos rūšies veiklai, nurodytai prašyme, atsakinga oficiali institucija įvertina kenksmingų organizmų, laikomų karantino sąlygomis, paplitimo riziką, atsižvelgdama į medžiagos rūšį ir numatomą veiklą, bei į kenksmingų organizmų biologines savybes, jų plitimo būdus, sąveiką su aplinka bei kitus svarbius veiksnius, susijusius su minėtos medžiagos keliama rizika. Įvertinusi riziką, atsakinga oficiali institucija apsvarsto ir atitinkamai numato:

a) šias karantino priemones, susijusias su patalpomis, įranga ir darbo tvarka:

— fizinę izoliaciją nuo visos kitos augalinės/kenksmingų organizmų medžiagos, apsvarstant galimybę kontroliuoti augmeniją šalia esančiuose plotuose,

— už numatytą veiklą atsakingo darbuotojo, į kurį būtų galima kreiptis, paskyrimą,

— patekti į patalpas, naudotis įranga ir pateikti į aplink esančius plotus leidžiama tik į sąrašą įtrauktiems darbuotojams,

— tinkamą patalpų ir įrangos žymėjimą, nurodant veiklos rūšį ir atsakingus darbuotojus,

— vykdomos veiklos registrą bei veiklos operacijų vadovą, įskaitant procedūras kenksmingiems organizmams patekus į aplinką,

— tinkamas apsaugos ir pavojaus paskelbimo sistemas,

— atitinkamas kontrolės priemones, kad kenksmingi organizmai nepatektų į patalpas ir neišplistų jose,

— medžiagos bandinių ėmimo ir jų pernešimo į kitas patalpas arba į kitus įrenginius tvarką,

— šiukšlių ir dirvožemio bei nutekamųjų vandenų pašalinimo tvarką,

— tinkamą darbuotojų higienos, patalpų ir įrenginių dezinfekcijos tvarką ir įrangą,

— tinkamas eksperimentinės medžiagos sunaikinimo priemones ir įrangą,

— tinkamą indeksavimo (taip pat bandymų) įrangą ir tvarką; ir

b) tolesnes fitosanitarines priemones, atsižvelgiant į specifines medžiagos rūšies biologines ir epidemiologines savybes ir patvirtintos veiklos pobūdį:

— laikymą patalpose, į kurias darbuotojai patenka per „dvigubas duris“,

— laikymą neigiamame slėgyje,

— laikymą uždaruose konteineriuose su atitinkamo dydžio tinkleliu ir kita apsauga, pvz., vandens užtvaras erkėms, uždari dirvožemio konteineriai nematodams, elektriniai spąstai vabzdžiams,

— laikymą atskirai nuo kitų kenksmingų organizmų ir medžiagos, pvz., nuo užkrečiamų augalų maitinamosios medžiagos, parazitinės medžiagos,

— veislinės medžiagos laikymą auginimo talpose su manipuliavimo įranga,

— kenksmingų organizmų nesukryžminimą su vietinėmis atmainomis ar veislėmis,

— nenutrūkstamo kenksmingų organizmų auginimo vengimą,

— laikymą tokiomis sąlygomis, kai griežtai kontroliuojamas kenksmingų organizmų dauginimasis, pvz., tokiame aplinkos režime, kuriam esant neįvyktų diapauzė,

— laikymą tokiomis sąlygomis, kad būtų neįmanomas plitimas per sporas ir pan., pvz., oro srovių vengimas,

— kenksmingų organizmų kultūrų grynumo patikrinimo tvarkos numatymą, kad būtų nustatyta, ar jose nėra parazitų ir kitų kenksmingų organizmų,

— tinkamų medžiagos kontrolės programų taikymą, kad būtų pašalinti galimi užkrato nešėjai,

— sterilių sąlygų dirbti *in vitro* su medžiaga sudarymą paruošiant laboratoriją atlikti aseptines procedūras,

— kenksmingų organizmų, kurie plinta per užkrato pernešėjus, laikymą tokiomis sąlygomis, kad nevyktų jų plitimas per užkrato pernešėją, pvz., parenkant tinklelio dydį, kontroliuojant dirvožemio vežimą,

— sezoninės izoliacijos taikymą, norint užtikrinti, kad veikla būtų vykdoma tais laikotarpiais, kai sumažėja pavojus augalų sveikatai.

II PRIEDAS

Oficialaus leidimo kenksmingiems organizmams, augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams įvežti ir (arba) judėti bandymų ar moksliniais ir veislinės selekcijos tikslais pavyzdys

EUROPOS BENDRIJOS OFICIALUS LEIDIMAS

1. Siuntėjo/Augalų apsaugos organizacijos kilmės šalyje pavadinimas ir adresas	**Oficialus leidimas** **Kenksmingiems organizmams, augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams įvežti ir (arba) judėti bandymų ar moksliniais ir veislinės selekcijos tikslais (išduotas pagal Direktyvą 2008/61/EB)**
2. Už patvirtintą veiklą atsakingo asmens vardas, pavardė ir adresas	3. Leidimą išdavusios valstybės narės atsakingos oficialios institucijos pavadinimas
4. Karantino vietos ar vietų adresas ir apibūdinimas	5. Kilmės šalis (pridedami medžiagos kilmę trečiojoje šalyje įrodantys dokumentai)
	6. Augalo paso numeris: arba fitosanitarinio sertifikato numeris:
7. Medžiagos, įvežamos iš trečiosios šalies, deklaruotas įvežimo punktas	

8. Medžiagos mokslinis pavadinimas(-a), įskaitant atitinkamus kenksmingus organizmus	9. Medžiagos kiekis
10. Medžiagos rūšis	
11. Papildoma deklaracija Ši medžiaga įvežama į Bendriją/juda joje ([1]) pagal Direktyvą [2008/61/EB] ([1]) Tai, kas netinka, išbraukti.	
12. Papildoma informacija	
13. Medžiagos kilmės valstybės narės oficialios įstaigos žyma Patvirtinimo vieta: Data: Įgaliotojo pareigūno pavardė ir parašas:	14. Išdavusios atsakingos institucijos antspaudas Išdavimo vieta: Data: Įgaliotojo pareigūno pavardė ir parašas:

III PRIEDAS

FITOSANITARINĖS PRIEMONĖS, ĮSKAITANT BANDYMUS SU AUGALAIS, AUGALINIAIS PRODUKTAIS IR KITAIS OBJEKTAIS, KURIEMS KETINAMA PANAIKINTI KARANTINĄ

A DALIS

Tam tikriems augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams, išvardytiems Direktyvos 2000/29/EB III priede

I skirsnis. *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf. augalai ir jų hibridai, išskyrus vaisius ir sėklą

1. Augalinei medžiagai taikomos atitinkamos terapinės procedūros, kaip numatyta FAO/IPGRI techniniuose nurodymuose.

2. Atlikus 1 punkte nurodytas terapines procedūras, atliekama visos augalinės medžiagos indeksavimo procedūra. Visa augalinė medžiaga, taip pat ir indeksuojami augalai, laikomi patalpose, kurios patvirtintos, laikantis I priede nurodytų karantino sąlygų. Augalinė medžiaga, kuriai ketinama oficialiai panaikinti karantiną, laikoma normalų vegetacijos ciklą skatinančiomis sąlygomis ir jos atvežimo metu bei vėliau atitinkamais laiko tarpais indeksavimo metu vizualiai tikrinama, ar nėra kenksmingų organizmų, įskaitant išvardytus Direktyvoje 2000/29/EB, ženklų ir požymių.

3. Pagal 2 punktą augalinės medžiagos indeksavimo procedūros (bandymai ir identifikavimas), siekiant aptikti kenksmingus organizmus, atliekamos tokia tvarka:

3.1. Atliekant bandymus taikomi atitinkami laboratoriniai metodai ir, prireikus, naudojami augalai indikatoriai, įskaitant *Citrus sinensis* (L.) Osbeck, *C. aurantifolia* Christm. Swing, *C. medica* L., *C. reticulata* Blanco ir *Sesamum* L., kad būtų galima aptikti šiuos kenksmingus organizmus:

a) citrusų bakterinę mozaiką;

b) citrusų margąją chlorozę;

c) citrusų mozaikos virusą;

d) citrusų greito sunykimo virusą (visus išskirtuosius izoliatus);

e) citrusų gyslų sumedėjusių išaugų virusą;

f) raupus;

g) natūraliai plintančią psorozę;

h) *Phoma tracheiphila* (Petri) Kanchaveli & Gikashvili;

i) *satsuma* mažaūgės virusą;

j) *Spiroplasma citri* Saglio *et al*;

k) *tatter* lapų virusą;

l) raganų šluotų mokoplazmą;

m) *Xanthomonas campestris* (visas *Citrus* patogenines atmainas).

3.2. Siekiant apsaugoti nuo amarų ir kitų kenkėjų, kuriems netaikoma trumpalaikio indeksavimo procedūra, atvežtos augalinės medžiagos ūglių viršūnės turi būti įskiepijamos į daigus, auginamus sterilioje terpėje, kaip numatyta FAO/IGPRI techniniuose nurodymuose, ir išaugusiems augalams taikomos 1 punkte numatytos terapinės procedūros.

4. Pagal 2 punktą vizualiai patikrinta augalinė medžiaga, ant kurios pastebėta kenksmingų organizmų ženklų ir požymių, turi būti toliau tikrinama, prireikus atliekant bandymus, kad būtų visais įmanomais būdais nustatyta, kokių kenksmingų organizmų ženklų ir požymių buvo aptikta.

II skirsnis. *Cydonia* Mill., *Malus* Mill., *Prunus* L. ir *Pyrus* L. augalai ir jų hibridai bei *Fragaria* L., skirta sodinti, išskyrus sėklą

1. Augalinei medžiagai taikomos atitinkamos terapinės procedūros, kaip numatyta FAO/IPGRI techniniuose nurodymuose.

2. Atlikus 1 punkte nurodytas terapines procedūras, atliekama visos augalinės medžiagos indeksavimo procedūra. Visa augalinė medžiaga, taip pat ir indeksuojami augalai, laikomi patalpose, kurios patvirtintos laikantis I priede nurodytų karantino sąlygų. Augalinė medžiaga, kuriai ketinama oficialiai panaikinti karantiną, laikoma normalų vegetacijos ciklą skatinančiomis sąlygomis ir jos atvežimo metu bei vėliau atitinkamais laiko tarpais indeksavimo metu vizualiai tikrinama, ar nėra kenksmingų organizmų, įskaitant išvardytus Direktyvoje 2000/29/EB, ženklų ir požymių.

3. Pagal 2 punktą augalinės medžiagos indeksavimo procedūros (bandymai ir identifikavimas), siekiant aptikti kenksmingus organizmus, atliekamos tokia tvarka:

3.1. Su *Fragaria* L. augalais, neatsižvelgiant į augalinės medžiagos kilmės šalį, atliekami bandymai, kurių metu taikomi atitinkami laboratoriniai metodai ir prireikus naudojami augalai indikatoriai, įskaitant *Fragaria vesca*, *F. virginiana* ir *Chenopodium* spp., kad būtų galima nustatyti nors šiuos kenksmingus organizmus:

a) vaistučio mozaikos virusą;

b) aviečių žiediškosios dėmėtligės virusą;

c) žemuogių raukšlėtligės virusą;

d) žemuogių latentinį C virusą;

e) žemuogių latentinį žiediškosios dėmėtligės virusą;

f) žemuogių silpnojo pakraščių pageltimo virusą;

g) žemuogių priegyslinės margligės virusą;

h) žemuogių raganų šluotų mikoplazmą;

i) pomidorų juodojo žiediškumo virusą;

j) pomidorų žiediškosios dėmėtligės virusą;

k) *Colletotrichum acutatum* Simmonds;

l) *Phytophthora fragariae* Hickman var *fragariae* Wilcox & Ducan;

m) *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King.

3.2. Su *Malus* Mill augalais:

i) kai augalinė medžiaga kilusi iš šalies, kurioje nėra paneigtas šių kenksmingų organizmų buvimas:

a) obuolių gausaus išsišakojimo mikoplazmos; arba

b) vyšnių lapų šiurkštumo viruso (amerikietiškojo)

atliekami bandymai, taikant atitinkamus laboratorinius metodus ir prireikus naudojant augalus indikatorius, kad būtų nustatyti atitinkami kenksmingi organizmai; ir

ii) neatsižvelgiant į augalinės medžiagos kilmės šalį, atliekant bandymus taikomi atitinkami laboratoriniai metodai ir prireikus naudojami augalai indikatoriai, kad būtų galima nustatyti nors šiuos kenksmingus organizmus:

a) tabako žiediškosios dėmėtligės virusą;

b) pomidorų žiediškosios dėmėtligės virusą;

c) *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al.*

3.3. Su *Prunus* L. augalais kiekvienai *Prunus* veislei atitinkamai:

i) kai augalinė medžiaga kilusi iš šalies, kurioje nėra paneigtas šių kenksmingų organizmų buvimas:

a) abrikosų chlorotiško lapų susisukimo mikoplazmos;

b) vyšnių lapų šiurkštumo viruso (amerikietiškojo); arba

c) *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (*Prunier et al.*) Young *et al.*,

atliekant bandymus taikomi atitinkami laboratoriniai metodai ir, prireikus, naudojami augalai indikatoriai, kad būtų nustatyti atitinkami kenksmingi organizmai; ir

ii) neatsižvelgiant į augalinės medžiagos kilmės šalį, bandymai atliekami, taikant atitinkamus laboratorinius metodus ir prireikus naudojant augalus indikatorius, kad būtų galima nustatyti nors šiuos kenksmingus organizmus:

a) vyšnių susmulkėjimo patogeną (ne Europos izoliatus);

b) persikų mozaikos virusą (amerikietiškąjį);

c) persikų netikrąją rikeciją;

d) persikų skrotelių mozaikos virusą;

e) persikų skrotelių mikoplazmą;

f) persikų X-ligos mikoplazmą;

g) persikų geltos mikoplazmą;

h) slyvų amerikinės juostligės virusą;

i) slyvų raupų virusą;

j) pomidorų žiediškosios dėmėtligės virusą;

k) *Xanthomonas campestris* pv. *pruni* (Smith) Dye.

3.4. Su *Cydonia* Mill. ir *Pyrus* L. augalais, nesvarbu, kokia augalinės medžiagos kilmės šalis, atliekami bandymai, taikant atitinkamus laboratorinius metodus ir prireikus naudojant augalus indikatorius, kad būtų galima nustatyti nors šiuos kenksmingus organizmus:

a) *Erwinia amylovora* (Burr.) Winsl. *et al.*;

b) kriaušių nykimo mikoplazmą.

4. Pagal 2 punktą vizualiai patikrinta augalinė medžiaga, ant kurios pastebėta kenksmingų organizmų ženklų ir požymių, turi būti toliau tikrinama, prireikus atliekant bandymus, kad visais įmanomais būdais būtų nustatyta, kokių kenksmingų organizmų ženklų ir požymių buvo aptikta.

III skirsnis. *Vitis* L. augalai, išskyrus vaisius

1. Augalinei medžiagai taikomos atitinkamos terapinės procedūros, kaip numatyta FAO/IPGRI techniniuose nurodymuose.

2. Atlikus 1 punkte nurodytas terapines procedūras, atliekama visos augalinės medžiagos indeksavimo procedūra. Visa augalinė medžiaga, taip pat ir indeksuojami augalai, laikomi patalpose, kurios patvirtintos laikantis I priede nurodytų karantino sąlygų. Augalinė medžiaga, kuriai ketinama oficialiai panaikinti karantiną, laikoma normalų vegetacijos ciklą skatinančiomis sąlygomis ir jos atvežimo metu bei vėliau atitinkamais laiko tarpais indeksavimo metu vizualiai tikrinama, ar nėra kenksmingų organizmų, įskaitant *Daktulosphaira vitifoliae (Fitch)* ir kitus atitinkamus kenksmingus organizmus, išvardytus Direktyvoje 2000/29/EB, ženklų ir požymių.

3. Pagal 2 punktą augalinės medžiagos indeksavimo procedūros (bandymai ir identifikavimas), siekiant aptikti kenksmingus organizmus, atliekamos tokia tvarka:

3.1. Kai augalinė medžiaga kilusi iš šalies, kurioje nepaneigtas šių kenksmingų organizmų buvimas:

i) vynmedžių *Ajinashika* ligos sukėlėjo

bandymai atliekami, taikant atitinkamus laboratorinius metodus. Jeigu gaunami neigiami rezultatai, augalinės medžiagos indeksavimo procedūra atliekama ant *Koshu* vynmedžių veislės ir stebima ne mažiau, kaip du vegetacijos ciklus;

ii) vynmedžių žemaūgės viruso

bandymams naudojami atitinkami augalai indikatoriai, įskaitant *Campbell Early* vynmedžių veislę, ir stebima vienerius metus;

iii) vynmedžių vasarinė margligė

bandymams naudojami atitinkami augalai indikatoriai, įskaitant *Sideritis*, *Cabernet-Franc* ir *Mission* vynuogių veisles.

3.2. Nesvarbu, kokia augalinės medžiagos kilmės šalis, bandymai atliekami, taikant atitinkamus laboratorinius metodus ir prireikus naudojant augalus indikatorius, kad būtų galima nustatyti nors šiuos kenksmingus organizmus:

a) mėlynių lapų margligės virusą;

b) vynuogių geltos organizmus, panašius į mikoplazmas, ir kitus vynuogių geltos organizmus;

c) persikų skrotelių mozaikos virusą;

d) tabako žiediškąją dėmėtligę;

e) pomidorų žiediškąją dėmėtligę („geltonųjų išaugų“ ir kitas atmainas);

f) *Xylella fastidiosa* (Well & Raju);

g) *Xylophilus ampelinus* (Panagopoulos) Willems *et al*.

4. Pagal 2 punktą vizualiai patikrinta augalinė medžiaga, ant kurios pastebėta kenksmingų organizmų ženklų ir požymių, turi būti toliau tikrinama, prireikus atliekant bandymus, kad visais įmanomais būdais būtų nustatyta, kokių kenksmingų organizmų ženklų ir požymių buvo aptikta.

IV skyrius. Sodinimui skirti stolonus arba gumbus formuojantys *Solanum* L. rūšių augalai arba jų hibridai

1. Tam tikrais atvejais augalinei medžiagai taikomos terapijos procedūros, pateiktos FAO/IPGRI techninėse rekomendacijose.

2. Atlikus 1 punkte nurodytas terapijos procedūras, atliekama kiekvieno augalinės medžiagos vieneto indeksavimo procedūra. Visa augalinė medžiaga, įskaitant indeksuotus augalus, saugoma patvirtintose patalpose I priede nustatytomis karantino sąlygomis. Augalinė medžiaga, kuriai, gavus patvirtinimą, numatyta oficialiai panaikinti karantiną, laikoma augalų vegetatyvinio augimo ciklą atitinkančiomis sąlygomis, atliekama jos vizualinė apžiūra, siekiant nustatyti, ar nėra Direktyvoje 2000/29/EB išvardintų kenksmingų organizmų ir bulvių gyslų pageltimo ligos požymių. Tai daroma per visą indeksavimo procedūros laikotarpį, t. y. iškart po augalinės medžiagos pristatymo ir reguliariais laikotarpiais iki kol ji pasensta.

3. 2 punkte nurodytos indeksavimo procedūros atliekamos laikantis 5 punkte nustatytų techninių nuostatų, siekiant aptikti bent jau šiuos kenksmingus organizmus:

— bakterijos:

a) *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al* ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al*;

b) *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi *et al*.

— virusai ir į juos panašūs organizmai:

a) bulvių Andų latentinis virusas;

b) bulvių juodosios žiediškosios dėmėtligės virusas;

c) bulvių gumbų verpstiškumo viroidas;

d) bulvių pageltimo alfamovirusas;

e) bulvių T virusas;

f) bulvių Andų margligės virusas;

g) dažnai paplitę bulvių A, M, S, V, X ir Y (įskaitant Y^o, Y^n ir Y^c) virusai ir bulvių lapų susisukimo virusas.

Tačiau atliekant tikrosios bulvių sėklos indeksavimo procedūras, siekiama aptikti punktuose nuo a iki e nurodytus virusus ir į juos panašius organizmus.

4. Augalinė medžiaga, kuri vizualiai patikrinta, kaip numatyta 2 punkte ir ant kurios pastebėta kenksmingų organizmų žymių ir požymių, turi būti toliau tikrinama, prireikus atliekant bandymus, kad būtų visais įmanomais būdais nustatyta, kokių kenksmingų organizmų žymių ir požymių buvo aptikta.

5. Techninė apžiūra, išdėstyta 3 punkte, reikalinga aptikti šiuos organizmus:

— Bakterijas

1. Atliekamas kiekvienos stiebagumbio viršūnės patikrinimas. Standartinį ėminį sudaro 200 gumbų. Tačiau procedūrą galima taikyti ir mažesniam nei 200 gumbų skaičiui.

2. Tiriant jaunus augalus ir auginius, įskaitant ir mikroaugalus, atliekamas kiekvieno augalinės medžiagos vieneto apatinės stiebo dalies, o tam tikrais atvejais – ir šaknų patikrinimas.

3. Stiebagumbių daigų ar stiebų tų augalų, kurie neformuoja gumbų, tyrimui naudojama vieno normalaus (pilno) vegetatyvinio dauginimosi ciklo medžiaga, išdėstyta 1 ir 2 punktuose.

4. Tikrinant 1 punkte paminėtą medžiagą dėl *Clavibacter michiganensis* (Smith) Davis *et al*. ssp. *sepedonicus* (Spieckermann et Kotthoff) Davis *et al*, Bendrijoje naudojama Tarybos direktyvos 93/85/EEB [1] I priede pateikta nustatymo metodika. Šią metodiką galima taikyti ir 2 punkte nurodytai medžiagai tikrinti.

5. Tikrinant 1 punkte paminėtą medžiagą dėl *Ralstonia solanacearum (Smith) Yabuuchi et al*., Bendrijoje naudojama išbandymo schema, nustatyta Tarybos direktyvos 98/57/EB [2] II priede. Šią metodiką galima taikyti ir 2 punkte nurodytai medžiagai tikrinti.

[1] OL L 259, 1993 10 18, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2006/56/EB (OL L 182, 2006 7 4, p. 1).
[2] OL L 235, 1998 8 21, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2006/63/EB (OL L 206, 2006 7 27, p. 36).

— Virusai ir į juos panašūs organizmai, išskyrus bulvių gumbų verpstiškumo viroidą

1. Vegetatyvinės medžiagos (gumbų, jaunų augalų ir auginių, įskaitant mikroaugalus) minimalus patikrinimas apima serologinį tyrimą, kuris atliekamas kiekvieno į kenksmingų organizmų sąrašą įtraukto kenksmingo organizmo, išskyrus bulvių gumbų verpstiškumo viroidą, žydėjimo laikotarpiu ar prieš jį, o po to atliekamas neigiamą serologinio tyrimo rezultatą turinčios medžiagos biologinis tyrimas. Siekiant aptikti bulvių lapų susisukimo virusą atliekami du serologiniai tyrimai.

2. Tikrosios sėklos minimalusis patikrinimas apima serologinį tyrimą arba biologinį tyrimą (jei serologinio tyrimo atlikti negalima). Primygtinai rekomenduojama naudoti kitus metodus, dar kartą patikrinant neigiamų arba abejotinų rezultatų pavyzdžius.

3. 1 ir 2 punktuose paminėti serologiniai ir biologiniai tyrimai atliekami su šiltnamyje išaugintais augalais, kurių mėginiai paimti ne mažiau kaip iš dviejų kiekvieno stiebo vietų, įskaitant jaunus visiškai išsiskleidusius lapelius kiekvieno stiebo viršūnėje ir senesnius stiebo vidurinės dalies lapelius; mėginiai imami iš kiekvieno stiebo, nes egzistuoja nesisteminės infekcijos galimybė. Atliekant serologinius tyrimus, negalima sumaišyti atskirų augalų lapų, nebent tokį lapų sumaišymą numato naudojami metodai; tačiau to paties augalo lapelius galima sumaišyti, kad būtų suformuotas kiekvieno augalo lapelių mėginys. Atliekant biologinį tyrimą, galima sumaišyti ne daugiau kaip penkių augalų lapus, kurių inokiuliatas skirtas augalams indikatoriams (ne mažiau dvejiems tos pačios rūšies) užkrėsti.

4. 1 ir 2 punktuose paminėtiems tyrimams naudojami augalai indikatoriai, įtraukti į Europos ir Vidužemio augalų apsaugos organizacijos (EPPO) sudarytą sąrašą arba kitaip oficialiai patvirtinti augalai indikatoriai, naudojami virusams aptikti.

5. Tik medžiagai, kuri buvo tiesiogiai patikrinta, netaikomas karantinas. Jei buvo atliktas bulvės akutės indeksavimas, galima netaikyti karantino tik tiems daigams, kurių bulvės akutės buvo patikrintos. Stiebagumbių tyrimui turėtų būti taikomas karantinas dėl galimos nesisteminės infekcijos.

— Bulvių gumbų verpstiškumo viroidas

1. Atliekant visos medžiagos patikrinimą, naudojami šiltnamyje išauginti augalai, kai tik jie pakankamai sutvirtėja prieš žydėjimą ir žiedadulkių atsiradimą. Laikoma, kad gumbų daigų, *in vitro* išaugintų augalų ir mažų sodinukų tyrimai buvo tik preliminarus patikrinimas.

2. Mėginiai imami iš visiškai išsiskleidusio lapelio kiekvieno augalo stiebo viršūnėlėje.

3. Visa tyrimams naudojama medžiaga turi būti išauginta esant ne žemesnei kaip 18 °C temperatūrai (pageidautina, kad temperatūra būtų aukštesnė kaip 20 °C) ir ne trumpesniu kaip 16 valandų fotoperiodu.

4. Tyrimai atliekami patikrinant ant radioaktyviai ar neradioaktyviai pažymėto cDNR ar RNR-zondo, grįžtamosios-PAGE (su sidabrine žyme) ar RT-PCR.

5. Zondų ir grįžtamosios-PAGE maišymo santykio maksimumas neturi būti didesnis kaip 5. Naudojant šį ar aukštesnį sumaišymo dažnį, būtinas pagrindimas.

B DALIS

Augalams, augaliniams produktams ir kitiems objektams, išvardytiems Direktyvos 2000/29/EB II ir IV prieduose

1. Norint nustatyti Direktyvos 2000/29/EB I ir II prieduose išvardytus kenksmingus organizmus, oficialios fitosanitarinės priemonės apima tinkamą patikrinimą ar bandymus, kurie atitinkamai atliekami pagal specialius reikalavimus, numatytus Direktyvos 2000/29/EB IV priede, atitinkamiems kenksmingiems organizmams nustatyti. Pagal šiuos specialius reikalavimus fitosanitarinės priemonės įgyvendinamos, taikant metodus, išdėstytus Direktyvos 2000/29/EB IV priede, arba kitus taip pat oficialiai patvirtintus metodus.

2. Remiantis 1 punkto nuostatomis, augaluose, augaliniuose produktuose ir kituose objektuose neturi būti jiems būdingų kenksmingų organizmų, nurodytų Direktyvos 2000/29/EB I, II ir IV prieduose.

IV PRIEDAS

A DALIS

Panaikinama direktyva su pakeitimu

(nurodyta 5 straipsnyje)

Komisijos direktyva 95/44/EB	(OL L 184, 1995 8 3, p. 34)
Komisijos direktyva 97/46/EB	(OL L 204, 1997 7 31, p. 43)

B DALIS

Perkėlimo į nacionalinę teisę terminų sąrašas

(nurodytas 5 straipsnyje)

Direktyva	Perkėlimo terminas
95/44/EB	1996 m. vasario 1 d.
97/46/EB	1998 m. sausio 1 d.

V PRIEDAS

Atitikmenų lentelė

Direktyva 95/44/EB	Ši direktyva
1 straipsnio 1 dalis	1 straipsnio 1 dalis
1 straipsnio 2 dalies įžanginė formuluotė	1 straipsnio 2 dalies įžanginė formuluotė
1 straipsnio 2 dalies pirma įtrauka	1 straipsnio 2 dalies a punktas
1 straipsnio 2 dalies antra įtrauka	1 straipsnio 2 dalies b punktas
1 straipsnio 2 dalies trečia įtrauka	1 straipsnio 2 dalies c punktas
1 straipsnio 2 dalies ketvirta įtrauka	1 straipsnio 2 dalies d punktas
1 straipsnio 2 dalies penkta įtrauka	1 straipsnio 2 dalies e punktas
1 straipsnio 2 dalies šešta įtrauka	1 straipsnio 2 dalies f punktas
1 straipsnio 2 dalies septinta įtrauka	1 straipsnio 2 dalies g punktas
1 straipsnio 2 dalies aštunta įtrauka	1 straipsnio 2 dalies h punktas
1 straipsnio 2 dalies devinta įtrauka	1 straipsnio 2 dalies i punktas
1 straipsnio 2 dalies dešimta įtrauka	1 straipsnio 2 dalies j punktas
2 ir 3 straipsniai	2 ir 3 straipsniai
4 straipsnio 1 dalis	—
4 straipsnio 2 dalis	4 straipsnis
—	5 straipsnis
5 straipsnis	6 straipsnis
6 straipsnis	7 straipsnis
I, II ir III priedai	I, II ir III priedai
—	IV priedas
—	V priedas